

SZÉPIRODALMI FOLYÓIRAT • MEG-
JELNIK MINDEN HÓNAP ELSŐ
NAPJÁN • SZERKESZTŐSÉG ÉS
KIADÓHIVATAL: BUDAPEST, V.,
GÉZA-UTCA 2. SZ. • TEL.: 1-194-67
ELŐFIZETÉSI ÁRA EGY ÉVRE 50 F

Palladis

DRÓTTALAN HIREI

HÁZI MAGAZIN

Örömhírt jelentünk Önnek

és mindazoknak, akiket embertársaik fölé emelt a hit

Megjelent az illusztrált Szent Biblia második, hatalmas kötete

Elkészült a régen várt, ezektől sürgetett nagy mű:

Az Ószövetség

története gazdagan illusztrált, album-alaku kiadása

Kötelességet teljesítünk, amikor ezt bejelentjük Önnek, akit ez az esemény különösképpen érdekel, hiszen **már birtokában van a kiadásunkban megjelent illusztrált Újszövetségi Szentírás.**

Elkészült a nagy mű olyan korszakos jelentőségű feldolgozásban, hogy **végre mindenki számára teljesen érthetővé lett, mindenki számára könnyű olvasmánnyá vált az Ószövetségi Szentírás minden kincse.**

Különös figyelmébe ajánljuk, hogy **Önnek, mint a kiadásunkban megjelent Újszövetségi Szentírás birtokosának különleges kedvezménnyel és előnyös feltételekkel** tesszük lehetővé, hogy az Ószövetség történetét is megszerezhesse és ezzel a Könyvek Könyvének párját is odaállíthassa otthonának oltárára. (Okvetlenül olvassa el a 4. oldalon felsorolt kedvezményes feltételeinket.)

1938

A KÖNYVET amilyen még nem volt

letesszük a magyar közönség asztalára

és sok-sok ezer otthonban fényességet gyújtunk. Ég felé remegő fénnel sugárzik a Könyv és a lelkekben láthatatlan minisztránsok csengetyűje zendül. Ünnepe vonul be a házba, és mi boldogan érezzük, hogy ajándékot adtunk a lelkeknek: **A Szentlélektől sugalmazott Könyvet** adtuk oda öröme- nek, tanítónak, vigasztalónak.

A Könyv, amelynek betűi sugárzó fénnel élnek,

AZ ÓSZÖVETSÉG TÖRTÉNETE,

amely, hogy testet öltött, nem egyszerű könyvkiadói cselekedet, hanem több ennél: **egy nagy, szuggesztív erejű kívánság teljesítése, mindenfelől sürgetően jelentkező óhaj kielégítése**, amihez az előzmény az Újszövetségi Szentírás kiadása volt. Amikor néhány évvel ezelőtt a Palladis elsőnek tette közkincsé **Szent Biblia** címmel az illusztrált Újszövetségi Szentírást, ezzel olyan hatalmas sikert ért el, amely egyedülálló volt a Szentírás kiadása terén. Rövid néhány év alatt 40.000 példány került a közönség kezébe, és már kezdetben felmerült a kívánság, hogy **ugyanilyen kiállításban az Ószövetséget is adjuk ki**. Mint a hullám szétfutó, gyűrűje, egyre szélesebb körben jelentkezett ez az óhaj, úgy, hogy immár kötelességünké vált annak kielégítése. Így jutottunk az elhatározásra, hogy kiadjuk a remekbe készült, illusztrált Újszövetséghez hasonló dísszel, tökéletességgel és áldozatos gondnal az Ószövetség történetét is. Ez most megtörtént. A legszebb magyar könyvnek megszületett a párja: **elkészült Az Ószövetség története**.

Ezzel a bejelentéssel azonban még nem mondtunk el mindent, mert be kell számolnunk arról is, hogy

könyvünkkel egy olyan új úton járó bibliai művel gazdagodtunk, amelynek nálunk semmiféle elődje nincsen.

Dr. Radó Polikárp, pannonhalmi bencés főiskolai tanár, a neves bibliakutató, az Ószövetség történetének szerzője juttatta a magyar közönséget ehhez az új értékhez, **az Ószövetségi Bibliának olyan feldolgozásával, amely azt mindenki kincsévé teszi**. Művében „az Ószövetség tartalmát — ahogyan bevezetésében maga a szerző mondja — teljes és lényeges egészében, mint összefüggő történetet adja.” Ebben az elhatározásában „az a megfontolás vezérelte, hogy **az Ószövetség sokkal nehezebben érthető az Újtesta-**

mentomnál: rég eltűnt korok, elmúlt népek idegen szelleme, ma már ismeretlen szokások, kifejezések nehezítik meg az Ószövetség megértését”, amihez még az is járul, hogy ismételések is vannak benne. Mindez most eltűnt,

végre a miénk lett az Ószövetség olyan ihletett és szerencsés formában, amelyet magyarázat nélkül mindenki megért, amely teljességében feltár minden kincset és amely a mai magyar nyelv zenéjével és kifejező erejével szól hozzánk. Könnyen és folyékonyan olvashatja mindenki ezt a könyvet, a legelső, az úttörő munkát, amelyben mint szervesen összefüggő, minden betűjében megvilágított történelem tárul fel előttünk az Ószövetség.

Egy avatott kéz nyúl a hónunk alá és hozzásegít, hogy az örökérvényű Írásból maradék nélkül felszívhasson mindent a lelkünk.

Mindnyájunk háláját érdemelte ki dr. Radó Polikárp ezzel az eddig teljesen nélkülözött hatalmas művével, amelyben az Ószövetségi Bibliát kivétel nélkül mindenki számára könnyen megérthetően feltárta előttünk. Hogy ez így sikerülhetett neki, ahhoz az ő bibliakutató elhivatottságán alapuló, minden nehézséget leküzdő nagy munkájára volt szükség, amelynek eredményeképpen olyan történeti háttérbe állította be az Ószövetséget, hogy ebből a keretből népszerű és színes előadásában mindenki értelméhez hozzáférjen és csak még elevebb erővel kiragogyojon az örökérvényű Szentírás.

Amikor ennek a nagyszerű könyvnek lapozgatása közben a hit és vigasztalás malasztjával telünk meg, ismeretekben, tudásban is meggazdagodunk abból a forrásból, amelyet olyan pazar bőkezűséggel, annyi színből egybeszóve és az írásművészet erejével ont elénk ez a mű. Bizonyára nem tévedünk, amikor azt mondjuk, hogy az Ószövetség történetének a tartalomhoz méltó impozáns és díszes, illusztrált kiadásával a magyar könyvek élére a legszebb könyvet állítottuk.

AZ
ŐSZÖVETSÉG
TÖRTÉNETE

AZ ŐSZÖVETSÉG TÖRTÉNETE

Az Ószövetség története albumának kicsinyített másolata

Az Ószövetség története

méltó párja a hatalmas sikert elért

illusztrált Újszövetségi Szentírásnak

A díszes, album-alakú kiadást 40 rézkarcszerű műlap ékesíti

Az Ószövetség történetét a Palladis ugyanabban az impozáns formában és illusztrálva adta ki, mint legutóbb Szent Biblia címmel az Újszövetségi Szentírást. A kiadó, amikor végre hozzá juttatja a magyar közönséget egészen új utakon haladó feldolgozásban a mindenki számára könnyen megérthető Ószövetségi Szentíráshoz, gondoskodott arról, hogy a korszakos jelentőségű mű a tartalomhoz méltó formában kerüljön az olvasó kezébe. Pompás, nagyméretű,

album-alakban, negyedfélszáz oldalon jelent meg az Ószövetség történetének könyve,

amelyben a ragyogó tartalmat a grafikai művészet és a nyomdatechnika bőkezűséggel és tökéletes harmóniával avatja a könyvkiadás remekévé. Az aranydíszes, nemes stílusú, finom vászonkötés tiszteletet parancsol a könyv számára. Minden oldalt ünnepi külsőbe öltöztetnek a gondosan összeválogatott motívumokból megrajzolt díszítő lécek.

Külön kell megemlékezni a könyv illusztrációiról.

Negyven műlapon művészi, rézkarcszerű reprodukcióban vonulnak fel a világ legnagyobb mestereinek örökéletű alkotásai,

amelyek az Ószövetséget képekben jelenítik meg.

Ami szépet tartalomban, művészi dekorációban, kiállításban könyv nyújthat, azt mind egyesíti magában Az Ószövetség története, amely után bizonyára ezrek meg ezrek nyúlnak örömmel, hogy lelküket gazdagítsák s otthonukat díszítsék vele. Hogy ne csak kívánság maradjon ennek a kincses könyvnek megszerzése, arról gondoskodik a Palladis, amely mindazok számára, akik az Újszövetségi Szentírást magában foglaló Szent Bibliát már megszerezték, páratlanul kedvező feltételeivel lehetővé teszi, hogy könnyen, a legerényebb lehetőségek között sem számottevő áldozattal hozzájuthassanak ahhoz az örömhöz és lelki kielégüléshez, amelyet Az Ószövetség története kínál.

Különleges kedvezményt nyújtunk az Ószövetség történetének megrendelésére mindazoknak, akik az Újszövetségi Szentírást tőlünk már megszerezték

Az Ószövetség története finom, színarannyal ékesített, egész vászonkötésű, gazdagon illusztrált album-alakú kiadásának **ára 28.— pengő**

Igen tisztelt Címnek és mindazoknak, akik a Szent Biblia címmel kiadásunkban megjelent Újszövetségi Szentírást már tőlünk megszerezték, az Ószövetség történetét

különleges kedvezményes áron 24 pengőért

bocsátjuk rendelkezésre, ha a művet június havában, legkésőbb 1937 június 25-ig nálunk megrendelik.

1937 június 21-től kezdve ez a kedvezményes ár még azok számára is megszűnik, akik az Újszövetségi Szentírást nálunk megrendelték. Éppen ezért a saját érdekében is kérjük, hogy a megrendelést haladéktalanul szíveskedjék hozzáunk eljuttatni.

Hogy ennek a kedvezményes árnak lefizetését megkönnyítsük, a mai viszonyok között is alig érezhetővé tegyük,

havi 2 pengős részleteket

állapítottunk meg.

Az első 2 pengős részlet lefizetése a mű megküldésével egyidejűleg, 1937 július 1-én utánvételezés útján történik. A további 2 pengős részletek minden hónap elején a megrendelő részére általunk rendelkezésre bocsátott postai befizetőlapon fizetendő be.

A megrendelés megkönnyítésére Magazinunk mai számához megrendelő lapot mellékelünk, amelyet kitöltve és aláírva szíveskedjék címünkre beküldeni. Ha véletlenül nincs kéznél 2 filléres bélyeg, tessék felbélyegezetlenül a legközelebbi postaszekrénybe dobni a megrendelő lapot.

A fáraó leánya megtalálja a kis Mózeszt a Nilus nádasában.
(Mutatvány az Ószövetség története 40 mélynyomású reprodukciójából.)

Rafaél festménye után

3. ISTEN SZÖVETSÉGET KÖT ÁBRAHÁMMAL

Isten Ábrahámnak jelet ígér, hogy ígéreteiben bízzék. — A szövetségkötés megújítása és külső jelének elrendelése. — Isten Ábrahám vendége Mambré völgyében. — Az Ötváros pusztulása.

Isten Ábrahámnak jelet ad, hogy ígéreteiben bízzék. Ábrahám látomásban részesült; ebben Isten így szólt hozzá: „Ne félj, Ábrahám, én vagyok oltalmazód és igen nagy jutalmad“. Ábrahám azonban szomorúan mondja az Úrnak, hogy főrabslolgája, Eliezer lesz az örököse, mert neki Isten nem adott gyermeket. Isten erre ezt felelte: „Nézz fel az égre s számláld meg a csillagokat, ha tudod. Ép így lesz az ivadékod. Ezt a földet pedig neked adom birtokul“. Ábrahám erre jelet kért az Úrtól, amiből megismerhesse, hogy valóban birtoka lesz a föld.

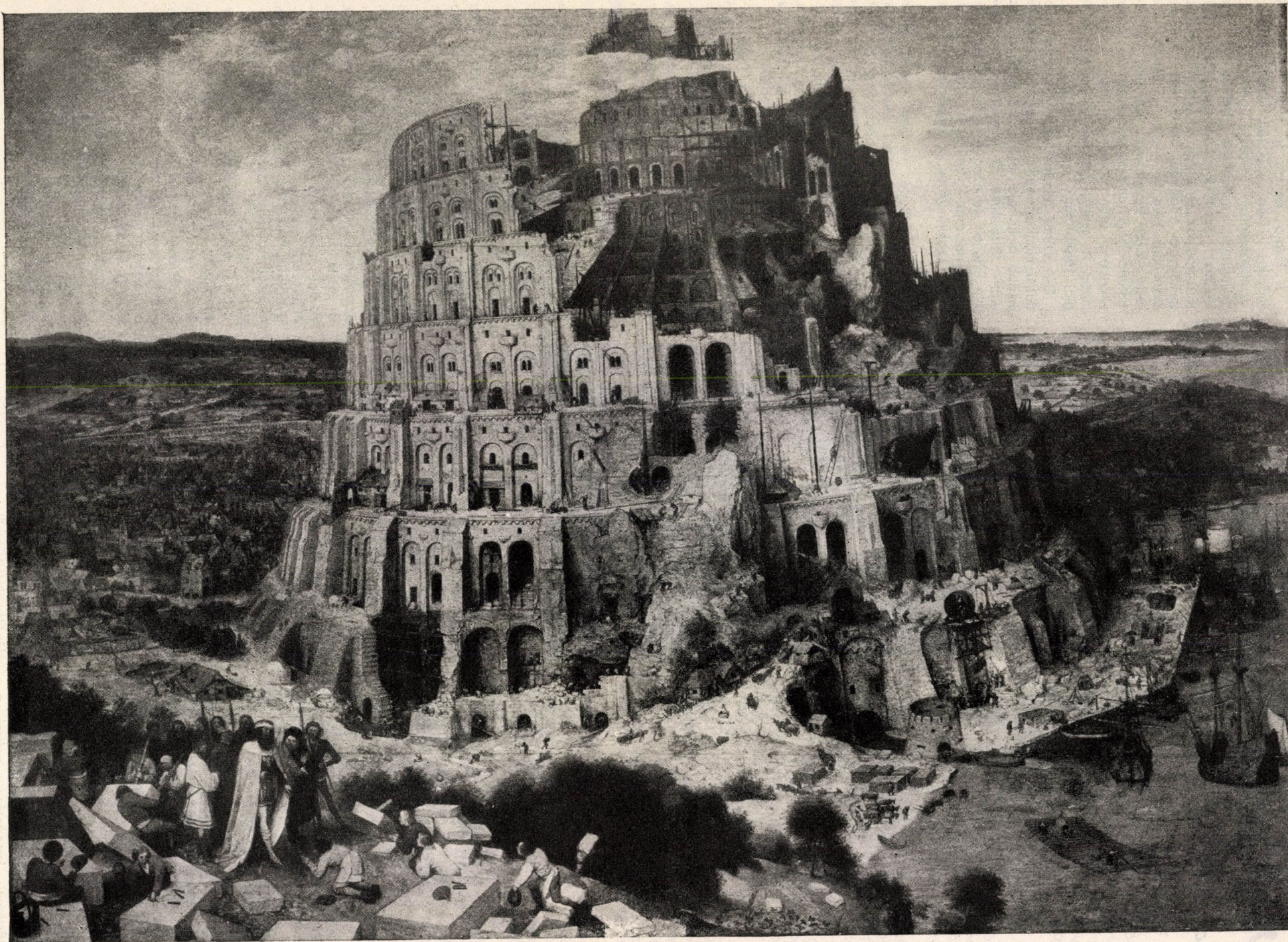
Az Úr erre ősrégi szerződési szertartást hajtat vele végre, hogy megerősítse Ábrahámot hitében. Egy hároméves üszőt, hároméves kecskét, háromesztendőst, továbbá egy gerlét és egy galambot kellett kettévágnia. A két darabot egymással szemben a földre fektette, a madarakat nem vágta ketté. A tetemekre ragadozó madarak szálltak le, de Ábrahám elűzte azokat. A nap lenyugvóban volt, Ábrahámra mély álom borult, ebben nagy rettegés fogta el őt. Az Úr felvilágosította őt utódainak sorsáról: idegenként élnek majd idegen földön, szolgaságban sýnlődnék 400 esztendeig, a negyedik nemzedékben visszatérnek azonban arra a földre, amelyet Isten Ábrahámnak adott. Ábrahám maga azonban békességben tér meg atyáihoz és szép öregkor után temetik el. Mikor Ábrahám felébredt, a nap már egészen lenyugodott és sűrű sötétség volt. Ekkor megjelent egy füstölgő, felül fáklyaként lángoló kemence és átvonult a húsdarabok közt. Ezen a napon Isten Ábrahámmal szövetséget kötött e szavakkal: „Ivadékodnak adom majd e földet, Egyiptom folyójától egész a nagy folyóig, az Eufráteszig“. (Lásd Gen. 15, 1—18.)

Ábrahám hitt ugyan, de Istent alázatosan mégis kérdi, mikép híhesse el a hihetetlen dolgot, hogy neki, akinek egy gyermeke sincsen, számos utóda lesz, akik a harcias kánaáni népek országát egészen elfoglalják. Isten megint megígéri neki mindkettőt és *ősrégi szertartást* végeztet Ábrahámmal, amelynek az Ószövetségben nincs is párja. Jelképes cselekedet ez; azt akarja mondani: amiként ezek a java erejükben álló (hároméves) állatok jártak, úgy járjon az is, aki a szerződést meg nem tartja. Az arám Matoilu fejedelem és Assurnirari asszír király szerződésénél pl. bárányt vágtak részekre, hogy ezzel jelezzék, mi történjék a szerződészegővel. Egy hethita szöveg szerint az esküvel megpe-

csételt szerződés-kötésnél lisztet szórtak szét: így szóródjék szét a semmibe, aki az esküt nem tartja meg. A ragadozó madarak lecsapása Ábrahám minden bizomnyal balsejtelmet keltett, mert a babiloni előjel-jóslás szerint ez fenyegető veszedelmet jelentett. Az álom által megmagyarázza Isten, hogy mi vár csakugyan Ábrahám utódaira. Nem tudja meg a nép nevét, az idegen országot, ahol utódai sýnlődni fognak, hiszen az ő szempontjából ez tulajdonképpen nem is fontos. A vigasztalás két mozzanattól áll: Ábrahám maga még nem részesül e szorongatásban, utódai pedig 400 év múlva megszabadulnak. A 400 év ugyanannyit jelent, mint négy nemzedék: a négy a tökéletesség száma az ókori szám-jelképeség szerint. A „négy szél“, a „négy világtáj“ az egész világot jelenti, „négy büntetés“ alapos büntetést a négy nemzedék (ennek kora csak 120—150 esztendő volna) és a 400 év jókora időt.

Isten végre jelet is ad Ábrahámnak: *tűzes jelenés* alakjában átvonul a húsdarabok között és így megpecsételi emberi módon a szövetséget. Isten Mózesnek is lobogó tűzlángként jelenik meg, tűzoszlopban tartózkodik a frigysátor fölött, Mózesnek is, Illésnek is a szél alakjában mutatkozik: a tűz és a levegő a legkevésbé anyagi az ókor négy eleme között (föld, víz, levegő, tűz). Ez tehát Isten anyagiatlan, szellemi mivoltának kifejezése. A jelenésben a régi keleti sütőkemence hasonlatán valószínűleg ugyanazt kell érteni, mint a pusztában történő Isten-jelenést; Isten tűzes oszlopban vonult át a sötét éjszakában. A régi sütőkemence kicsiny henger- vagy teke-alakú, szállítható jószág volt: a láng kicsapott belőle a tetején, a lepényalakú, mindennap frissen készített kenyereket pedig az áttüzesedett külső felületen sütötték meg. Ábrahám maga nem ment keresztül a kettéhasított állatok között: mert e szerződés Isten részéről szabadon ajándékozott kegy.

A szövetségkötés megújítása és külső jelének elrendelése. Ábrám 99 esztendőst volt, mikor Isten megjelent neki. Ábrám arcra borulva újra hallgatta Isten szavát. Isten kijelentette, hogy szövetséget köt Ábrámmal. A szövetség azt jelenti, hogy Ábrámnak és utódainak Istene lesz. Nekik adja a földet, ahol most Ábrám idegenként tartózkodik. Felette megszorítja utódait, nemzetekké teszi és királyok származnak tőle. Ezentúl nem Ábrámnak, hanem Ábrahámnak kell magát neveznie, mert sok nemzet atyjává rendelte őt Isten. A szövetség külső jeléül

A vízözön után elszaporodott emberiség a bábeli tornyot építi.
(Mutatvány az Ószövetség története 40 mélynyomású reprodukciójából.)

Brueghel Péter festménye után

Dr Radó Polikárp,

a biblikus tudományok magyar népszerűsítője

„A megfelelő embert a megfelelő helyre” — ez a modern élet egyik legalapvetőbb tétele. Áll ez az élet minden területére, de talán sehol annyira, mint az irodalom terén, ahol nagy alapvető munkánál ugyancsak ki kell választani a megfelelő szakembert, aki megállja a maga helyét. Hiszen, sajnos, olyan sokan állnak ki olyan feladatok teljesítésére, melyekhez szellemi adottságuk nem ad nekik kellő alapot. Áll ez sokszor még a legelismertebb írókra is, amikor olyan témakörbe rándulnak ki, amely — hogy a színpad nyelvén beszéljünk — „nem fekszik nekik”.

A megfelelő embert a megfelelő helyre a tudományokat komolyan terjesztő irodalom terén megkeresni viszont bizony kissé nehéz feladat. Ennek legfőbb oka az, hogy a polihistorok kora még az egyes elhatárolt tudományágak feirén is többé-kevésbé elmúlt.

De azért — különösen a szellemi tudományok terén — még mindig akadnak, ha nem is a régi értelemben vett polihistorok, de olyan komoly tudósok, akik nagyobb területeket ölelnek fel és az egyes részletekbe való különleges elmélyülés mellett egy-egy ilyen nagyobb tudományterületnek olyan átfogó ismerőit, hogy arról a nagyközönséget is biztos és minden lényegre felölelő vonalvezetéssel tudják tájékoztatni.

Mert minden írásművészetben talán ez a legnagyobb feladat: a szakmáját komolyan értő kutatónak és tudósnak olyan formában szólani a generális műveltségű, de a különleges tudományág területén nem járatos olvasóhoz, hogy az otthonosan érezze magát az addig talán még meglehetősen ismeretlen tájakon. Nehéz, de nem hálátlan feladat, mert minden ilyen sikerült munkát mindig a közönség elismerése és tetszése fogad.

Ilyen munka készült most „Pannonia szent hegyén”, az ősi bencés főmonostorban, annyi irodalmi hagyománynak a színhelyén, ahol egy aránylag fiatal, de már nemcsak a hazai, hanem a külföldi szakirodalomban is nevet szerzett tudós dolgozott a legszélesebb nyilvánosság számára olyan munkán, amelynek örök aktualitása mellett ma különleges jelentősége is van.

A nagy világnézeti küzdelmekben, melyek most világszerte folynak, sokszor történik hivatkozás az isteni kinyilatkoztatás szent könyveire, de bizony sokszor anélkül, hogy azok lényegét a nagyközönség ismerné. Igaz, hogy a mindenfelé egyre jobban fejlődő liturgikus mozgalmakkal kapcsolatban úgy az Ő-, mint az Újszövetség szent iratai egyre újabb és újabb és népszerűsített kiadásokban kerülnek nálunk is közkézre, de ezeknek az ősi írásoknak a nagyközönség számára való irodalomtörténeti ismertetése, szóval a

szentírástudománynak, hogy úgy mondjuk — népszerűsítése meglehetősen elhanyagolt terület volt. Ez nem azt jelenti, hogy nem voltak kitűnő, sőt európai nevű biblikus tudósaink, — ezekben nem szűkölködött sem a távolabbi, sem a közelebbi múlt, sem pedig a jelen — de ezeknek a munkássága, hogy úgy mondjuk — inkább céhbelt volt és a szorosan vett szakközönségnek szólt.

Dr RADÓ POLIKÁRP
bencés főiskolai tanár

Új és friss hangot ütött meg ezen a téren most már közel egy évtizede dr. Radó Polikárp, a pannonthalmi szentbenedek-rendi főiskolán a szentírástudomány és a keleti történelem tanára, akinek idevágó munkásságát talán legjobban jellemzi az az elismerés, melyet a Pázmány Péter tudományegyetem teológiai fakultásának két nagynevű professzora: Pataky Arnold és Martin Aurél írt, amikor a Szent István Akadémiába való beválasztását ajánlották ezekkel a szavakkal:

„Radó Polikárp könyvei a nagyközönség számára is hozzáférhető módon és világosan tárgyalják az ő- és újszövetségi szentírásnak összes fontosabb irodalomtörténeti kérdéseit, felhasználva és értékesítve a legújabb kutatásoknak tudományos eredményeit is. A tudománynak ezen a területén teljes és biztos tájékozottságot árul el.”

Mikor ezek az elismerő sorok megjelentek néhány évvel ezelőtt, Radó Polikárp még aránylag igen fiatal ember volt, de nevét nemcsak a szakkörök, hanem a szélesebb nyilvánosság is ismerte, mert könyvein kívül számos cikke is jelent meg különféle folyóiratokban.

A kiváló bencés teológiai tanár 1899 március 11-én született Sopronban és szülővárosában végezte gimnáziumi tanulmányait, melyeknek befejezése után belépett Szent Benedek rendjébe. Előjárósága az egyetemi tanulmányok elvégzésére a világhírű innsbrucki teológiai takultásra küldötte, ahol a legkiválóbb szaktanárok vezetésével szerezte meg a hittudományi doktori tokozatot és ennek elnyerése után rövidesen már 1924-ben maga is tanítani kezdett rendjének teológiai főiskoláján.

De szinte egyidejűleg megindult irodalmi munkássága is. Ennek első termékei inkább a liturgia terén mozogtak, de azután főfigyelme a szentírástudományok felé irányult és ezen a téren szerzett magának nemcsak a belföldön, hanem a külföldi szakkörökben is megérdemelt elismerést.

Nem szobatudós és nem elvont elméleti ember, hanem igazi bencés szerzetes, aki mindig bele tud kapcsolódni az életbe. Tanári és papi működése mellett tud időt szakítani arra, hogy részt vegyen tanyai missziókban, liturgikus konferenciákat adjon a művelt nagyközönség számára, lelkigyakorlatokat vezessen és különféle egyesületekben is tevékenykedjék.

És arra is tud időt szakítani, hogy nagyobb tanulmányi utakat tegyen azokon a helyeken, ahol a maga speciális részletekérdéseit közelebbről ismerheti fel. Természetesen ott volt az Örökvárosban is, ahol egy teljes évet töltött a pápai biblikus intézetben (Pontificio Istituto Biblico), de telkereste tanulmányok céljából Ausztria, Görögország és a Levante több helyét is.

Irodalmi munkásságából — melyet a szakkritika nemcsak itthon, hanem a külföldön is elismeréssel fogadott — kiemelkedik az a kétkötetes mű, melyben a kereszténység szent könyveit ismertette. Nemcsak irodalmi értékű, tudományos színvonalon álló munka ez, — írta róla egyik méltatója — hanem a magyar irodalomban hézagpótló is.

Most az Őszövetség szent könyveit nyújtja olyan újszerű feldolgozásban, amely eddig teljesen hiányzott a magyar irodalomból. Ebben a könyvben nemcsak a tudós, hanem az író is érvényesül, aki eddigi munkáiban is megmutatta stílusművészetét és azt most még jobban ragyogtatja, mikor a világirodalom legősibb emlékeit foglalja össze a magyar közönség számára.

Ezt a nagy feladatot csak olyan ember vállalhatta magára, aki nemcsak szak tudós, nemcsak alapos ismerője a maga tárgykörének, hanem aki írni is tud, írni a nagyközönség számára, úgy hogy a tudós alapossága mellett az író művészi készsége is érvényesüljön.

A magyar nagyközönség a közel jövőben meggyőződhet arról, hogy dr. Radó Polikárp joggal vállalta ezt a feladatot, hogy most valóban a megfelelő embert állították a megfelelő helyre!

Früchtl Ede.